

Vår ref: AKT

Deres ref.: 2000604650

Dato: 19.01.2007

Stortingsmelding om innovasjon – invitasjon til å komme med synspunkter

Med henvisning til Statsrådets brev av 21.12.2006, har Simula Innovation AS, innovasjon – og kommersialiseringsselskapet til Simula Research Laboratory AS, gleden av å komme med våre synspunkter og innspill.

Tema: Økt kommersialisering av forskningsbaserte forretningsideer

Innledning:

Norge har som visjon å bli best på innovasjon og å bygge nye kunnskapsintensive arbeidsplasser. Kommersialisering av ideer fra norske grunnforskere kan nettopp være utgangspunktet for å realisere deler av visjonen. Det finnes mange norske FoU miljøer som er kreative og skaper mange gode ideer. Men å transformere ideene slik at de egner seg for kommersialisering, og derav skape interesse og relevans for industri- og næringsliv, er en stor utfordring. Dette dokumenteres i departementets egne undersøkelser i "Kunnskapsløftet" hvor grunnforskingsmiljøene ikke anses som å være en reell kilde til innovasjon for næringsliv og industriaktører ¹(bortsett fra store kapital- og forskningsintensiv industri som olje & gass).

3 utfordringer:

1. Gapet mellom den vitenskaplige og kommersielle kultur er fortsatt meget stor i Norge. Industri – og næringsliv anser ofte grunnforskningen som ikke relevant nok, og grunnforskningen oppfatter industri- og næringsliv som ikke avanserte nok.

2. Innovasjonsskjedens helt tidlige fase, som vi kaller prekubasjonsfasen (se tegning 1), mangler fokus, finansiering, "best-practice", nettverk og virkemidler. Etableringen av TTO'er og fokus på kommersialisering generelt er et ledd i å utvikle dette området. Men denne fasen må etableres, eies og drives fra grunnforskingsmiljøene (se eksempel 1). Prekubasjonsfasen inneholder de aktivitetene som skjer i forskningsområdene *før* kommersielle ideer er på et nivå hvor de blir definert som kommersialiseringsprosjekter i virkemiddelapparatet, TTO'er eller innovasjonsselskap.

Professor Tomas Hellstrøm² ved Universitetet i Oslo forsker på dette området og oppsummerer noen av sine refleksjoner slik:

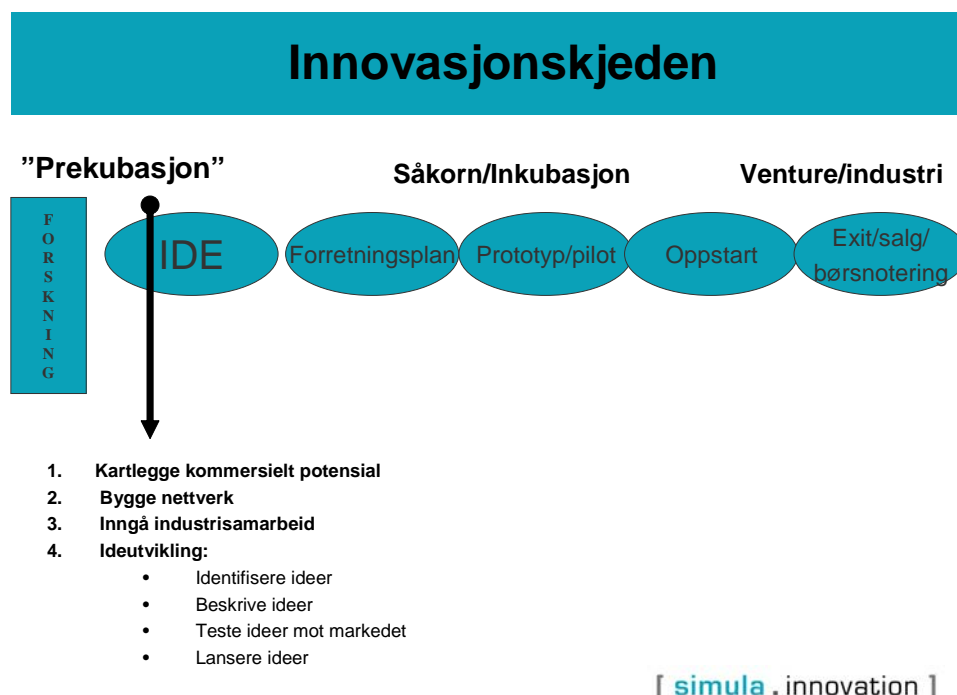
- de tidligste fasene i innovasjonsprosessen (idegenerering og ideseleksjon) er meget vanskelig
- innovatøren (forskeren) sitter med svært lite kunnskap om fremtidens markeder og kommersialiseringsmuligheter

¹ I henhold til undersøkelsen "Innovasjonsløftet", 2005

² Professor Tomas Hellstrøm, Senterleder og faglig ansvarlig, Senter for Entreprenørskap Matematisk og Naturvitenskaplig fakultet Universitetet i Oslo

- FoU miljøene har tradisjonelt vært dyktige på å generer ideer, men mindre gode på å velge ut de rette idekonseptene for kommersielle investeringer eller vite hvordan konseptene skal videreutvikles i tidlig fase
- Eksisterende modeller for denne fasen lider av at de enten er for formelle, som skaper lange prosesser, eller for ustrukturerte slik at evnen til å skille mellom gode og dårlige konsepter ikke er systematiske

Tegning 1:

Eksempel 1:

I september 2005 utviklet Simula Innovation AS et prekubasjonsverktøy (T2M³) som har vært i pilot på Simula frem til 2007. Dette verktøyet er laget av og for forskerne, på vitenskaplige premisser kombinert med kommersiell kompetanse og behov. T2M har mottatt stor interesse fra andre forskningsmiljøer samt fra forskningsintensiv industri nasjonalt og internasjonalt. T2M skal nå videreutvikles i et Nordisk perspektiv hvor målet er å opprette en "tenke-tank" for prekubasjonsproblemstillingen. Tenke-tanken vil ligge på Simula på Fornebu og omfatte aktører fra næringsliv, grunnforskningsmiljøer og finansieringsmiljøer fra Norge, Danmark, Sverige og Finland. Dette er en omfattende oppgave hvor vi ser at vi må innhente inspirasjon og råd i relasjon med de beste miljøene fra våre naboland og internasjonalt.

3. Staten er den største økonomiske bidragsyteren til grunnforskning. Men krav om at grunnforskningen skal være relevant for industri- og næringslivets grunnleggende utfordringer, samt skape arbeidsplasser og skape vekst, er i stort monn fraværende.

Eksempel 2:

Simula Research Laboratory AS er en statlig eid institusjon for grunnforskning, men skal i samsvar med sine vedtekter ha innovasjonsrelevans for industri - og næringsliv. Adm. dir. Arvid Hallen i Norges forskningsråd har uttalt at Simula-senteret kombinerer universitetenes fokus på grunnleggende forskning basert på en stor grunnbevilgning med forskningsinstituttene styringsmodell.

³ T2M, Technology To Market

En slik industri-inkluderende holdning i forskningen tror vi vil tiltrekke næringslivets interesse for grunnforskning. Videre bidrar dette til at næringslivet vil få insentiver til å øke sin forskningsinnsats.

Siden høsten 2004 har Simula og Norsk Hydro samarbeidet tett for å løse sentrale problemstillinger knyttet til global leting etter nye olje- og gassreserver. Dette fruktbare samarbeidet har vist at det å balansere kvalitetsfremmende grunnforskning og innovasjonsrelevans for næringslivet ikke er et paradoks, men en reell mulighet. Dette har skapt grunnlag for nye arbeidsplasser og vekst, i første rekke gjennom opprettelsen av datterselskapet Kalkulo AS, og etter hvert gjennom ansettelse av nye forskere i Simula-senteret.

Behov:

- Prekubasjon er et begrep som bør settes på agendaen når kommersialisering av forskning diskuteres.
- Økt forståelse og kunnskapsløft rundt prekubasjonsstadiet i premissgivende miljøer som grunnforskning/venture/offentlige virkemidler/politikere/industri- og næringsliv.
- Prekubasjonsstadiet bør inkluderes i det definerte innovasjonssystemet.
- Nye finans/kapital/fondsstrukturer som ivaretar prekubasjonsfasen, da såkornfond normalt ikke investerer før ideer har blitt kommersialisert i form av aksjeselskaper.
- Økt press på eiere av grunnforskingsmiljøer til å øke evnen til å bygge de nødvendige broer mot de kommersielle miljøene, kommunisere sine forskningsresultater og involvere industrien når det velges ut strategiske forskningsområder.

Tiltak:

- Etablere finansieringsmodeller/ordninger for å styrke den tidlige fasen i innovasjonsverdikjeden, med andre ord, det som skjer *før* inkubasjon og finansiering fra næringslivet. Et slikt fokus vil bidra til at TTO'er/inkubatorer/ forskningsparker/ og kapitalmiljøer mer effektivt kan vurdere det kommersielle potensialet ved grunnforskingsbaserte resultater og ideer og derav korte ned tiden som leder til etablering av nye selskaper og derav opprettelse av nye kunnskapsbaserte arbeidsplasser.
- Utvide såkornfondenes mandater til å investere (kompetanse, kunnskap, kapital) i grunnforskingsmiljøer som aktivt fremmer kvalitet i inkubasjonsfasen.
- Økt bidrag til såkornfond, øremerket grunnforskingsmiljøer. Grunnforskning tar tid og trenger støtteordninger som reflekterer dette i form av langsiktighet og forutsigbarhet.
- Fokus på å øke prekubasjonsevnen i FoU miljøene, slik at samspillet mellom TTO'er og industri- og næringsliv blir mer effektivt, åpent og integrert.

Vi stiller gjerne til et møte for å presentere og utdype våre erfaringer og forslag nærmere.

Med vennlig hilsen
Simula Innovation AS

Anita Krohn Traaseth
 Adm.direktør